

UNIVERZITA KARLOVA
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

OPONENTSKÝ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Kateřina Fišerová, DiS.

Název bakalářské práce: Podpora a rozvoj sociálních služeb pro rodiny s dětmi v lokalitě Hradec-Rokle

Katedra sociální práce ETF UK

Jméno a příjmení oponenta: **Mgr. Alžběta Matochová**

Předkládaná bakalářská práce se věnuje situaci rodin s dětmi v lokalitě Hradec – Rokle u Kadaně se zaměřením na analýzu dostupných sociálních služeb a návrh jejich možného rozvoje. Text je rozdělen na teoretickou a praktickou část. V teoretické části autorka shrnuje základní informace o sociální práci a sociálních službách u nás a propojuje je s popisem sociálního kontextu Kadaňska. Teoretická část tak logicky obsahuje informace podstatné pro praktickou, výzkumnou, část. Autorka zaměřuje svůj výzkum (str. 27) na analýzu sociálních služeb a služeb pro rodiny s dětmi v dané lokalitě. Chce pomocí této analýzy také reflektovat potřeby obyvatel. Takovéto zaměření bakalářské práce jednoznačně oceňuji, protože v celém textu je znát, že studentka do zpracování vložila hodně své práce a energie. Je zřetelná její snaha o vytvoření skutečně využitelných informací a o praktický přínos realizovaného šetření.

Autorka se věnuje tématu a lokalitě, které dobře zná. V úvodu své práce zmiňuje, že zde od roku 2020 pracuje, ale čtenář se nedozvídá na jaké pozici. Bližší reflexe tohoto zakotvení autorky by byla přínosná i proto, že by bylo jasnější z jaké pozice do svého výzkumu vstupuje.

Jako silnou stránkou předkládané práce hodnotím její praktickou část. Autorka používá různé výzkumné metody a nástroje: studium a analýzu dokumentů, polostrukturované rozhovory a pozorování v lokalitě zapisované do terénního deníku. V průběhu práce vedla více než 40 rozhovorů (str. 38), z toho však jen 12 respondentů souhlasilo se zápisem poznámek z rozhovoru. Takový rozsah výzkumné terénní práce vysoce překračuje standart obvyklý v bakalářských pracích. Autorka tak získala bohatý a zajímavý materiál.

Ve svém tázání se zaměřuje na sociální služby (str. 28: Jaké jsou nabízeny sociální služby v Hradci? Jaké služby jsou v Hradci postrádány? Jaké sociální služby jste využíval/la, nebo v současné době využíváte? Postrádáte nějaké sociální služby v Hradci? Jste ochoten/na se zapojit do těchto služeb? A jak?). Na tyto otázky tak získává cenná data o existujících službách a jejich využívání. V cíli výzkumného šetření však usiluje autorka také o reflexi potřeb (str. 27: Cíl výzkumného šetření je

analýza sociálních služeb a služeb pro rodiny s dětmi v dané lokalitě, která reflektuje potřeby obyvatel. str. 7: Bude proveden výzkum poskytovaných služeb a potřeb). To však není totéž. Sociální služby a potřeby spolu souvisí, ale nejsou totožné. Autorka sama popisuje, že někteří respondenti žádali o vysvětlení, co jsou sociální služby (str. 31) nebo služby nebyly v získaných datech pojmenovány správným odborným názvem (str. 33). Nabízí se otázka, zda nebylo v části zjišťující chybějící služby, lepší ptát se přímo na potřeby, které by respondenti mohli přirozeně popsat svými slovy. Autorka by pak na základě zjištěných potřeb analyzovala, které služby (nebo jiné aktivity) by tyto potřeby mohly pokrýt. Obecně analýza potřeb také umožňuje otevírat snáze prostor i pro jiná řešení, než jsou pouze sociální služby a vyhnout se tak riziku tzv. poskytujícího přístupu (Schuringa 2007). Také téma zapojení, na které se autorka ptá, je širší, než samotný prostor sociálních služeb.

Vzhledem k tomu, že autorka v navrhovaných řešeních uvažuje i o komunitním centru a komunitním pracovníkovi, domnívám se, že rozhovory zaměřené na potřeby a zdroje by mohly otevírat možnosti komunitního přístupu snáze, než otázky zaměřené pouze na sociální služby.

Pokud jde o stylistickou a jazykovou úroveň práce, je na dobré úrovni, jen někde vykazuje určitou neobratnost. Text je někde naplněn prostým popisem jednotlivých služeb (str. 19-20, 22-23). Tyto výčty by mohly být obsaženy v příloze, v samotném výkladu by pak stačil odkaz, aby byla zachována lepší plynulost textu. Jazykové neobratnosti nebo překlepy nejsou časté, ale např. na str. 24 je zřejmě nešťastný překlep, že autorka zvolila „kvantitativní“ výzkum, i když dále vysvětluje volbu kvalitativní. Nebo o pár řádek níže (str.24) je těžko srozumitelná formulace „..., že budu potřebné reflektovat i v rámci služb pro rodiny s dětmi.“ Formální náležitosti zpracování studentka splňuje, prokazuje dovednost práce s odbornou literaturou.

Celkově hodnotím práci jako přínosnou, oceňuji zaměření na podrobnou analýzu konkrétní lokality a bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaný stupeň hodnocení: **B**

Otázka k obhajobě:

V závěru své práce pojmenováváte, že děti svůj volný čas tráví bezcílným potloukáním po lokalitě a navrhuje zřízení nízkoprahového klubu s širokou nabídkou volnočasových aktivit a podporou při školní přípravě. Jaké charakteristiky klubu byste doporučila, aby mohl dobře fungovat? Existují i jiné možné odpovědi na tuto situaci? Jaké?